

REDACȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

Număr de Duminică pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

pe 1/4 de garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Corisori nefrancate nu se
primesc.

Anul II.

Număr de Duminică

Nr. 41.

MIRON ROMANUL.

Moartea pune sfârșit nu durerilor trupesti numai, dar mai presus de toate alina patimile omenești. În fața mormentului, sufletul se cuprinde de milă și iertare și după-ace s'a aruncat înăuntru mână de țeribă peste cel-ee fie ea popoare a rescolit, fie ea rob a fost — patimilor sale ori împrejurărilor grele ce a străbătut — judecata asupra lui ia un cuprins în care luminează dreptatea. Necazul, ura și tot ce a putut să nască zavistie, se împrăstie. Și când ceea-ce a fost pă-mentese în om d'opotriva se așează cu pământul, abia atunci vine istoria să nemurească ceea-ce în om schi-nteie dumnezească și porniri sfinte a fost. Când la căpataiul de veci și-se lunge crucea, abia atunci începe să se serie ce ai fost în această vale a plângerilor...

De azi încolo viața adormitului în Domnul Miron Romanul trece și ea în seama istoriei nepărtinitoare. Un pătrar de veac, tot ce s'a petrecut cu biserica ortodoxă română: dureri și bucurii, umiliri și elipe de mândrie, perderi și câștiguri, totul se leagă de pastorirea metropolitului, care Joi la odihna de veci a fost petrecut.

O pastorire plină de furtuni, de griji, de lupte înverșunate, o deslănțuire de patimi cum în viața a pu-țini capi bisericești s'a întâmplat...

Fost'a abea răbdat de credincioșii ortodoxi. Apoi nădejdi marii legatu-s'au de el și earăși desamăgiri au urmat, încât vreme trebuie să treacă până ce din această invalmașală să iasă la iveală adevărul ce nu se mai poate răsturna.

Noi prea am trăit aproape de el și prea adesea ni-s'au încrucișat drumurile decât să putem aprinde faclia de veghie a numelui său. Ear' cei cari s'au împărtășit de ocrotirea lui, cari diatru început numai sfială și supunere i-au mărturisit, vor fi și ei ademeniți spre părtinire.

Eată de ce perind omul, au să fie judecate numai faptele sale. Și nici aceste nu în asemanare cu cele ale înaintașului său, ale marelui Andreiu, ei în privazul patrarului de veac cât a jinit în mână sfântului toiag. Căci în asemanare ar perde, după-cum earăși nedreptate i-s'ar face dacă nu s'ar lua în socotința vremurile vi-trege și valorile furioase printre cari a trebuit să vâslească. Norocul lui și al bisericii a fost numai moște-nirea bogată rămasă de la Șaguna.

Șapoi gândul de căpetenie acum, după-ace patimile trebuie să amuțască, nu asupra vieții ce se încheie tre-buie să se îndrepteze, ci asupra ră-stritului vieții ce urmoază pentru bi-

serica ortodoxă a Românilor din Un-garia și Transilvania.

Ceea ce a fost țărână, printr-o cruce se va însemna, ear' ale sulle-tului podoabe și scăderi le va în-semna istoria.

Patimi nouă se vor deslanțui însă pentru dobândirea tronului rămas în veduție. Ear' soartea mult încercatei noastre bisericii în viitor va atârna îndeosebi de la alegerea ce vom săvârși, dela bărbăția cu care vom ști înfrunta greutățile ce fără îndoeală ni se vor ridica în cale și de la cuminenția și curățenia sulle-tească ce vom ști pune în fața ademenirilor de tot felul.

Și fie că istoria îl va așeza pe Miron Romanul între marii arhierici, fie că îi va găsi și multe scăderi, celor ce țin la biserica ortodoxă română cărei el și-a închinat viața în-treagă, le incumbă marea datorie ca în luptele de alegere ce vor urma să ducă numai dragostea pentru cele obștești.

Nu mai așa scăderile de cari va fi suferit biserica sub păstorirea înche-iată se vor putea îndrepta, ori dacă fără greșeli au mers lucrurile, să nu se întrerupă șirul faptelor bune, ca celui înmormântat odihna sa-i fie liniștită și vecnică pomenirea.

Nemernicie. „Egytörtés“ de la 20 c. aduce o poveste întreagă despre o mare fěrberie printre Românii din ju-rul Belgradului, cari s'ar fi jurat să-l scotă cu sila pe dl Liviu Albini, care stă acolo deja d'un an. Se înțelege, foaia ungurească scrie, că stă pentru-că-i vinovat de perdere fondului Avram Iancu, pe când știe toată lumea, că banii nu s'au perdat, ci se păstrează până la cel din urmă creștar și că ju-dele investigător îl ține închis pe dl T. Liviu Albini fără să aibă vre-o do-vadă despre vinovăția lui.

Totuși foaia ungurească scrie: „Agi-tatorii fără suflet se folosesc însă de prilejul acesta pentru-ca să aște poporul român împotriva Ungurilor și a legilor ungurești“, — pe când adevărul ade-ccerat este următorul: Ei aște pe Ro-mâni divergătorii înalți, cari își bat joc de legile țării fiind în temniță p'un Ro-mân nevinovat!

Neluciri ungurești.

Panslavismlul — o perdea. — Teama de panslavisml. — Prigoniri. — Daco-Românismul.

Intre alte lucruri, mintea scăleiată a ce-lor de la cărma treburilor din țară a nă-scocit și ființa panslavismlului și a daco-românismului.

Dacă ne iubim neamul și limba, d'odată ne fac daco romani. Daco-romani fiind, suntem vânzători de țară. Ear vânzătorii de țară — zic foile ungurești — nu-s vrednici d'a răsufla și d'a vieții slobod.

Serbii și Slovacii și Croații încă nu-s mai buni în ochii ungurilor de cât noi Românii. Dacă cer domnia legilor, d'odată îi fac pans-lavi, prin urmare oameni care nutresc gândul să se alipească marelui împărății rusești.

Așa talmăcesc foile ungurești daco-româ-nismul și panslavismlul.

Că daco-românismul, ca și panslavismlul, sunt niște năluci, numai începe îndoeală. Noi Românii ca și Slavii, am spus o hotărît că nu vrem dărăbăvirea țării. Nu noi suntem de vină dacă nu ne cred, ori nu vrem să ne creadă. Și că nu ne cred și că se pre-fac că nu ne cred, își are temeiul său.

Daco-românismul și panslavismul sunt niște naravane după cari stăpânitorii și ascenul ne-brațările ce săvârșesc.

Tăvarăși nostri de lăptă Slovacii au îndurat multe din pricina că au fost priviți ca panslavi. Astfel, ca să nu vorbim de cele din trecut mai îndepărtat, e destul să spunem, că de aceeași porcelă să învred-cesc și astăzi.

Dacă mai lumile trecute vre o câțiva Slo-vacii s'au dus la Praga, ca să iee parte la sărbările scriitorului istoriei Cehilor Pa-lacky, foile ungurești tipau ca din gura șar-peiu, că țara e în primejdie și stăpânirea era înboldită să pună în furci pe Slovacii care n'au săvârșit alt păcat decât că s'au dus la masa și în casa unor frați d'ai lor.

Foile ungurești și îndeosebi „Budapesti Hirlop“ se tânguiau pe vremea aceea, că dacă stăpânirea maghiară nu poate pune capăt aștărilor slave din Ungaria, pricinile sunt, că armata nu e ungurească și că împăra-tul nu șade în Budapesta.

Când regele maghiar va avea armată maghiară, Panslaviștii și Daco-Românii n'au să mai cuteze a crăeni, scria „Budapesti Hirlop“ și celelalte foi de seama ungurești. Se vede că geandarmaria nu li se pare înăstătoare pentru a-i apăra de pans-lavi și daco-români.

Se știe că Slovacii să țin de biserica evan-ghelică. Noi Românii cei puțin ne-am putut păstra neatărnarea bisericii. Slovacii însă au fost urșiți ca pe lângă prigonirile pe care și noi le îndurăm, să mai fie neădreptățiți și în biserica. Preoții lor sunt alii să umble la șeale ungurești unde nu ni iubirea față de neam nu li-se olătește. Dar' asta'i nu-mai o parte rea a amestecului cu evanghe-licii unguri. În ocărnuirea bisericească Slovacilor li-se fac cele mai mari ne-dreptăți. Cercurile au fost împărțite așa, în cât tot d'aua Ungurii să fie la putere. Toate cererile Slovacilor sunt nebagate în samă. Nu e cine să-i asculte.

Marti în 18 Oct. s'a introdus în slujba de onoare de inspector al cercului Banya se-cretarul de stat, lăpădatul de neam Zsi-linszky. Introducerea nou alesului inspec-tor s'a făcut, ca de obicei, cu mare pompă. Din avel prilej, secretarul de stat a ținut și o vorbire în care spunea, că soci-alismul căștincază multe neajunsuri bisericii evanghelice și că legile așa zise „bisericești“ numai înne nu sunt pentru biserica în frun-tea cărora a ajuns. Asta în sine nu ar fi așa vorbă mare. A mai spus-o și presidentul Die-tei, Szilágyi Dezső.

Dar' ceea-ce e mai de însemnătate e fap-tul, că în aceeași vorbire inspectorul de stat, și acum cel mai fruntaș al bisericii evan-ghelice, a spus-o pe față, că nu e pansla-vism. Prin urmare, ori-ce temere și ori-ce pri-gonire a panslaviilor nu are temei.

Vorbirea lui Zsilinszky a stăruit un vuet în foile ungurești. Îndeosebi foaia lui Kos-suth, „Egytörtés“ îl cărtește rău pe Zsilin-szky, că „nu cunoaște împrejurările“ și că „panslavismlul amenință statul și nația stă-pânitoare“. Dacă a tângăduit ființa panslavis-mului, a greșit, căci prin asta și mai tare îi îndeamnă pe Slovacii să luere în potri-va Maghiarilor, așa spune „Egytörtés“.

Adeccă scurt și cuprinzător: foilor maghiare le trebuie panslavisml.

În aceeași vreme foile maghiare scriu cu mare înverșunare împotriva tinerimei noas-tre de la școlile mai înalte, spunând că toți

studentii s'au unit într'un gând rău: nic-mai mult nici mai puțin de cât să vîndă Țeara Ungurească. Vor adeccă să scotă un memorand, în care să arate streinătății toate fără de legile ce se săvârșesc în țeara aceasta. În acest scop, tinerii s'au și înțe-lis între densesii și la Bruxella, în Belgia, ar fi având un comitet tainic, de care Un-gurinea să se șteamă mai rău ca d'o aruată.

Chiar dacă așa ar fi, și s'ar scoate acel Memorand, fără îndoeală că nu patria s'ar vînde, ci ar fi dați de g.1 cei cari la pu-tere fiind, nu știu de cât să calce legile.

Se poate însă, că și această sperietură nu se face de cât tot cam cum fusese pusă în cale „revoluția de la Brașov“. Să vină adeccă stăpânirea și să le spună Ungurilor: „Nu vă temeți, am luat noi măsuri ca „hidra valachă“ să fie zdrobită“.

Ear' marea ceată de găgăuți vîzând că într'adevăr nu e nimic, să se bucore și să zică: „Într'adevăr, zdravănă stăpânire avem!“... și astfel stăpânirea să-și poată face mendrele și mai departe.

Eată de ce le trebuie foilor maghiare și îndeosebi guvernului panslavisml și daco-românism!

LA TEMNIȚĂ.

După o telegramă a lui „Nár. No-viny“ de la 19 c., Curia a respins re-cursul primredactorului acestei foi con-tra sentinței Curții cu jurați, prin care dl Piotor a fost osândit la 8 luni temniță de stat, 600 fl. amendă în bani și spe-sele procesului. Reimpro-pătam ceea-ce am zis deja, că anume tri-bunalul investigător n'a vrut să recu-noască drept autorul articolului părît persoana, care-l trimisese spre publicare, deși legea o permite. Dl Piotor nu fu-se încă nici odată pedepsit de cătră justiție. El este veduv cu 5 copii, în vîrstă cam de 53—54 ani.

Joi, s'era când scriem aceste rînduri, se pertrucează înaintea Curții cu jurați din Budapesta tot un proces de presă al ziarului slovac, în care stă pe banca acuzărilor un colaborator al foi, care acuma își face osînda de 6 luni în temnița din Vaș.

Se vede că tribunalele ungurești caută țovareși mai mulți colaboratorului nostru dl Aurel Trif, care va pleca și el în curînd la Vaș ori Seghedin.

Infrățire:

tinerimei

româno-slovacă.

Numărul de la 19 Octomvrie al lui „Narodnic Noriny“ publică o corespondență originală din Cluj, de la unul din cei 2 studenți slovaci, ce se află la universitatea de acolo. O dăm așa cum sună:

„Sâmbăta trecută tinerimea universitară română de aici a ținut așa zisa seară de cunoștință, precum o aranjază în fiecare an la începutul anului școlar. Serata de ast an are și pentru noi Slovacii însemnă-tate; fiind că am fost invitați și noi stu-denții slovaci; durere numai, că suntem pu-țini, foarte puțin, în total doi. De cât nu ne-a descurajat c'fra mică, ci eu atît mai mult ni-am dat silința a ne arêta vrednici de dragostea arêtată.

Am intrat într'un cerc adevărat frățesc

prietenească, căci am fost primiți cu brațe deschise: ba am fost mișcați de preveniența și dragostea fraților Români. Pot zice, că societatea era imposantă: numai studenți singuri la o sută de inși; adăugând încă inteligența română de ambele sexe, societatea număra până la 200 persoane.

„După intrarea în sală, presidential reuniunii studențești ne-a prezentat întregii societăți, care se repezi în jurul nostru din toate părțile, bineventându-ne cu cuvinte frățești. Insuflețit de ospitalitatea și frățietatea arătată, am cântat al nostru „Haj Slovași” care fu primit cu aplauze furtunoase; apoi urmă imnul național românesc „Deșteaptă-te, Române!”. După aceea un lung șir de salutări și bineventări în limbile română și latină, în care se reoglindea expresivitatea dragostei sincere între alții a vorbit și dl avocat Dr. Isaac, cunoscut Slovacilor încă din procesul Memorandului. La toate aceste toasturi am răspuns eu, și anume în limba slovacă, deoarece așa era cererea generală; doriau adecă să audă graiul slovacese, deși nu înțelegeau nici un cuvânt. Am mulțumit pe scurt și în numele părinților noștri pentru primirea frățească, exprimând totdeauna și părerea de rău, că atât de puțini suntem aici alături cu tinerimea română; în pus înăz greutate asupra împregiurării, ci nu numărul hotărăște, ci statornicia, energia și iubirea nestămată de neam. Am arătat dorința, ca să putem binevenți și noi cât se poate mai curând la noi, în țara noastră, pe frații Români, asigurându-i, că primirea din partea noastră n-ar fi mai puțin sinceră și cordială, decât aceasta, de care am fost noi părtași. Am ridicat paharul pentru alianța frățească între Români și Slovaci. Manifestațiunile de simpatie nu mai sfârșiau; în mijlocul convorbirilor prietenești și al cântării am rămas împreună până târziu noaptea.

„A doua zi am căpătat invitare din partea casinei române; comitetul ei a hotărât a abona, de hatêrul nostru, și un ziar slovac, ori care am voi. Adănc mișcați prin aceste dovezi de simpatii adevărate, nu putem să ne reținem a împărtăși toate aceste lucruri și publicului nostru mai mare, în conștiința, că ele privesc pe toți Slovacii, la cari de sigur ele vor destepa asemenea simțiminte.

„Noi ne vom da silința a deveni vrednici de această amabilă cordialitate și încredere a prietenilor Români.”

RĂTĂCITI.

In „Dobnygyarorszáyi Közlöny” (de la 19 c.) cetim o dare de seamă asupra felului cum s'a întemeiat și la Timișoara „Nemzeti Szónesky”-ul.

Intră cei cari au luat parte la tîmbălăul de unghisare cetim și numele lor:

George Anca,
Nicolae Martinovici și
Tilu Mărgineanțu.

Toți trei sunt preoți români.

Rușine să le fie nemernicilor, cari dau mîna cu cei-cc umbli să facă Unguri din Români.

Cetim d'ascemni în comitetul ales și numele lor:

Dr. Traian Pucici și
George Trăilă,

protopopi români în Timișoara.

Nu place a crede, că au fost uloci fără știerea lor.

Așteptăm să și protesteze cătră ziarul unguresc și să eară a fi senși din ceata unde nu le este locul!

DIN ROMANIA

Manevre.

Mercuri, la oarele 7 și jum. dim., A. S. R. Principele Ferdinand, comandantul brigăzii 8 de infanterie, a plecat călare la Măgurele pentru a asista la exercițiile de tir executate de un batalion al regimentului Mihai-Viteazul Nr. 6, sub comanda dlui maior Lambrou și de un alt batalion al regimentului Ilfov, comandat de dl maior Iliiescu.

La oarele 10 și jum., A. S. R. Principeza Maria, împreună cu AA-LL. II. Marii Duci

Boris și Andrei Vladimirovici, au pornit în trăsura la Măgurele, unde au luat dejunul împreună cu A. S. R. Principele Ferdinand și oficerii trupelor cari execută exerciții de tir.

Știri școlare.

Următoarele eleve au fost admise, în urma concursului, în „Institutul Otetelesanu” de la Măgurele:

Maria Marinescu, Veneția Niculescu, Zoe Bănescu, Luxandra Marțian, Leontina Munteanu, Emilia Bărbulescu, Coralia Negreanu, Elena Firimide, Eufrosina Ștefănescu, Zoe Hâncu, Elena Antoniu, Maria Ionescu, Elena Lăcusteanu, Elvira Cioragariu și Victoria Ursu, cele două din urmă din Ungaria.

Impăratul Wilhelm în Constantinopol.

Martți dimineața la 9 oare a sosit împăratul Wilhelm cu soția sa împărăteasa Augusta la Constantinopol, unde — după cum spusese în numărul trecut — în calca sa spre Ierusalim s'a oprit pe cinei zile, fiind găzduit de Sultanul.

Încă dimineața la 7 oare plecaseră din Constantinopol întru întâmpinarea împăratului vapoarele „Regele Carol” (vapor român) și „Vesta” și „Bohemia” (vapoare ale societății Lloyd), având pe ele Nemți cari locuiesc la Constantinopol, apoi o corabie cu băieții de școală germani și alte multe vapoare. La 8 oare dimineața s'a ivit în zare escadra împăratului, ear' la 8 1/4 de oare corăbiile s'au întâlnit în apropiere de Jedicule. După yachtul (corabia cu vapor) „Hohenzollern” venia „Hertha”, apoi „Hela” și în sfîrșit yachtul turcesc „Izzedin”. La întâlnire muzicele au cântat imnul nemțesc și din toate părțile s'au strigări de hurra, în timp ce băieții de școală închinau stegulețele lor în fața înalților oaspeți. Impăratul și împărăteasa stăteau pe podul comandantului și mulțamiau în toate părțile pentru însuflețita primire.

În fața palatului Dolma bagdse era o gardă de onoare compusă din trei companii și având în frunte steagul și muzica militară. Aici așteptau pe împăratul ambasadorul Germaniei, baronul Marschall, și membrii ambasadei și cei ai consulatului, apoi ministrii și diregătorii înalți ai Turciei. Sultanul a sosit în port la un pătrar pe zece; purta uniformă de general, având pe pept toate decorațiunile sale germane. La apropierea lui, trei împărătești sultanul a salutat pe împăratul și împărăteasa, cari l'au resalutat cu mare vociune. Apoi ajutând împărătesei să debarce la mal, i-s'a închinat și i-a strîns mîna.

Cu împăratul a schimbat câteva cuvinte de bun sosit, după cari și-au strîns mîna. Apoi sultanul dând împărătesei brațul a plecat spre salonul de primire, urmându-i împăratul împreună cu ambasadorul și cu ministrul de externe, ear' în urmă lor oficerii și diregătorii înalți. Când a trecut pe dinaintea gardei de onoare, împăratul a salutat militărește.

După petrecere de un pătrariu de oară în salonul gării din port, în decursul căreia împăratul a vorbit către diregătorii mai înalți, ear' împărăteasa a povestit mai ales cu Tevfik pașa, ministrul de externe al Turciei, întreagă societatea a plecat la palatul Dolma-bagdse. În fruntea convoiului era trăsura cu patru cai a împărătesei, după care urma împăratul, luând loc în trăsura împreună cu Tevfik pașa și Fuad pașa. Sulta și dignitarii turci le urmau în 13 trăsuri. La 10 oare au sosit la palatul Yldiz, pe care fălfaia flamura germană.

Ajunși la palatul Doima-Bagdse, împăratul Wilhelm a prezentat sultanului pe secretariul de stat Bülov, cu care sultanul a vorbit multă vreme, ear' ajunși în palatul Yldiz, i a prezentat și pe ceilalți membri din suita sa.

Seara s'a dat în palatul Yldiz un banchet pentru 120 persoane. Sultanul, care purta uniforma de mareșal, ocupa loc în fruntea mesei, la dreapta lui era împărăteasa, ear' la stînga lui împăratul. Toasturi nu s'au ținut.

După banchet înalții caspeși au făcut preunblare priu oraș, care era strălucit iluminat. Mai ales chioscul Yldiz strălucea, ea ceva palat din povesti. Pe moșee (bi serică turcească) era inscripțiunea turcească: *Trăească împăratul Wilhelm!*

Foaia turcească „Matumat” scriind despre petrecerea în Constantinopol a împăratului, zice următoarele:

„Visita a doua a împăratului Wilhelm

dovedește întărirea legăturilor de pretenie între imperiul german și între Turcia. Ne sunt foarte plăcute semnele de bunăvoință și simpatie față de noi, pe cari le experimentăm din partea nemților. Marele popor otoman salută împreună cu padișahul său pe împăratul german.

Asemenea și celelalte foi turcești scriu cu multă căldură despre visita împăratului, scoțînd toate la iveală legăturile de pretenie dintră Germania și Turcia.

Pentru treicolori

Jondarmii din Cămpeni. — Moațe brave. Cei dați în judecată.

Mercuri după amiază d-na Eugenia Dr. St. C. Pop a fost ascultată de către judele de instrucție Köller din Arad în privința celor făptuite astă-vară de gendarmii din Cămpeni, cari au oprit în drum nuntașii dlui Al. Macaveiu din Bucium, D na Pop a fost ascultată ca matoră, după ce însă hărbatul d-sale a fost și d-sa ascultat ca acuzat.

L'au pîrit adecă gendarmii că i-ar fi vătămat în onoare și ocărit când oprișeră trăsurile să smulgă de la cai cucurii treicolori.

La Cămpeni au fost earăși ascultați dl Dr. Zosim Chirtop, avocat și sora d-sale d-șoara Domnica Chirtop.

D-șoara Chirtop e pârîtă că ar fi ațâțat la răscoală, ear' dl Chirtop că nu s'ar fi supus oamenilor stăpînirii.

Așteptăm acum să vedem și desbateră procesului, că pe la judele de instrucție plimbatu-s'au cu toții cei nuntași!

Din Bucovina.

Salarisarea preoților.

Cu data de 18 c. „Patria” scrie:

În ședința de astăzi a camerei imperiale vor prezenta deputații noștri Dr. Ioan Turcan, Dr. George Popovici și soții, propunerea de urgență în chestiunea salariilor preoțești. Inițiativa venerabilului octogenar și a întrepridului său coleg va fi de sigur salutată cu viuă satisfacțiune de întreaga noastră țară.

Sunt mulți ani de când se trăgănează această afacere până-ce a ajuns infundată în saltariul dlui Würfel. Este mai mult de cât o ironie tristă a ști preoțimea noastră suferind lipsuri și trăgînd la năcasuri materiale, pe când biserică noastră este proprietara unui fond, care pe lângă toate misiunile administrațiunei aruncă un venit anual de un milion florini bani gata.

Potop în Fiume.

Ploile din zilele trecute au făcut mari stricăciuni în deosebitele părți ale țerei, dar mai ales orașul Fiume a fost groaznic bătut, vîrsându-se asupra lui un adevărat potop de apă. Mercuri înainte de amiază ploaia se vîrsa potop asupra orașului, era adevărată ruptură de nori, ca-e a ținut vreme de mai multe oare. În urma povoiului a eșit din mazăc rîul Recina, vîrsându-se asupra unei mari părți a orașului. Pustăriile sunt grozav de mari. Nenorocirea s'a mărit și prin împrejurarea, că vîntul numit sirocco necontenit sufla de cătră mare, isbind valurile mării spre cheiul Maria-Terezia.

În sfîrșit valurile au rupt cheiul și acum primejdia venea din două părți. Pe la 11 oare Corso-Deak era întreg sub apă, fabrica de tutun din piața a fost d'asemenea încetată.

Mai mare era primejdia în jurul rîului Fiumara, în apropiere de podul Șuşacului; de pe Monte-Caleva năvăli-u uriașe valuri de apă și în scurt timp ulițele erau acoperite de valuri, cari aduceau tot felul de obiecte, copaci, scule de casă, buți, cără, rize de papir, animale etc. Oamenii alergau vătându-se și căutându-și adăpost în contra furiei valurilor. S'a întemplat și moarte de om. O femeie și doi băieți s'au înecat în valuri.

Pagubele sunt foarte mari. Seara cătră 10 oare apa a început să scadă.

Limba maternă la miliție.

Mercuria trecută s'a ținut în suburbiiu Kralovke Vinohrady din Praga adunarea de controlă a rezerviștilor. Trei dintre aceștia anume un student în medicină, un jurist și un redactor de la „Narodni Listy” au răspuns la apelul nominal nu pe nemțește „Hier”, ci în limba cehă „Zde”. Locotenentul Danzer, ca conducător al adunării, după isprăvirea acestora a provocat încă de trei ori pe susnumiții să zică pe nemțește „Hier”. Dar ei nu; au repețit tot „Zde” în urma căreia „îndărjiri” i-a trimes sub escorta unui gendarm la casarma regimentului, cale de un cias, prin cele mai frecventate strade ale suburbiiului și centrul orașului. În casarmă i-au băgat la a-rest; cei dintăiu 2 au căpătat și fiară la mîni și post.

Casul a produs mare întăritare în toate straturile populațiunii cehe din Praga. Corporațiuni și societăți trimet proteste telegrafice la guvern; ear' ziarul „Nar. Listy”, care și el a luat în mod energic apărarea colaboratorului său, publică un foarte înverșunat articol contra apucăturilor unor oficeri prea zeloși, provocând toate reprezentanțele comunale și orașenești a protesta de asemenea. Nu încapă încoale, că ministrul de răsbel va introduce reformă și în privința aceasta, când odată s'a vîzut îndemnat a porunci oficerilor să învețe limba regimentelor în care slujesc, ori care ar fi.

De la Sibiu.

Ședința literară a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută în una din serile zilelor prime ale lunei c. sub conducerea presidentului Vic. Tordășianu, a intrunit în localul Reuniunii, față cu ședințele anterioare un număr aproape îndoit de membri, de doamne și dșoare. Membrii Nicolae Vêlea și Aron Popa sodali pielari, angagiați a vorbi despre însemnătatea pielăritului, au cerut să li-se dea voie să și țină discursurile în altă ședință. Dl Ioan Dobrotă, sodal păpu-car, declamează cu simțire poesia „La Sevastopol” de V. Alexandii, apoi dl Ioan Bobeș, sodal păpu-car, se achită cu vrednicie cetînd corect povestea lui „Moș Sânpetru”. La însărcinare, în locul dlor Vêlea și Popa, dl Ioan Bologa, sodal păpu-car, cetește o bucată din scrierile în prosă ale lui V. Alecsandri, ear' dl D. Accente, tipograf, poesia „Isvor de apă vie” de G. Cosbuc. La Reuniune se fac pe acest teren îndemnat înaintării. La apelul presidentului, pentru proxima ședință s'a angajat notarul Reuniunii dl G. Poponea tipograf, cu discurs din arta tipografiei, dl Mihail Simoneti sodal franzelar cu declamațiune și dl Ioan Pamfilie, sodal păpu-car, cu cetire. Țin a amînd l'a acest loc, că comitetul ține regulat în fiecare Joi seara în localitățile Reuniun. ședințe, în cari se desbat fel de fel de afaceri administrative, se hotărăesc obiectele, ce sunt a se cum-păra pentru Reuniune, se ia raportul casarului despre starea casei, despre membrii noi înscriși, de la cari se ia naționalul, aici își face bibliotecarul raportul despre cărțile distribuite întră membri spre cetire; tot în aceste ședințe membrul comitetului, însărcinat cu inspectarea pe câte o săptămână a localului și biliardului, își face raportul prescriș și în fine în aceste ședințe, cari de regulă se țin în prezența tuturor membrilor, fără privire dacă sunt ei funcționari sau membri ai comitetului — se hotărăște cel puțin cu 8 zile înainte ziua ținerei ședinței literare proxime.

Cu alte cuvinte după a mea părere face destulă publicitate în aceasta afacere și dacă cu toate aceste sunt unii membri, cari se plîng, că nu ar ști desăre ținerea ședințelor literare — cauza nu este nici comitetul și nici presidentul reuniunii, ci ei înșiși, cari nu țin vrednic să se prezente niciodată la reuniune și acestia cu atât mai dureros, cu cât presidentul nostru a cercetat în societatea cassarului reuniunii aproape pe toți măiestri români la casele lor, doritor de a le face cunoștința și de a i încăizi pentru cauza reuniunii, care a noastră, a meserașilor este.

Un alt „culegător”.

Turbarea unghurisirii.

Chemarea școalei. — Ungurizarea. — Patru milioane! — 684 de școale rele. — Măiestrie drăcoasă.

Chemarea școalei e răspândirea largă a învățăturilor pe rozoarele întunecoase ale neștiinței.

Dar' cine chemarea școalei nu o ia în samă și o nesocotește și o face, ca altul să-i fie țelul, nu are ceget curat.

Și cugetul stăpânitorilor din Budapesta numai curat nu poate fi, atunci când scot școala din rostul ei și o prefac într-o fabrică de unghurizare.

Știu și știu, că ea e cel mai bun mijloc de a răspândi limba unghurească, ea e arma cea mai bună cu care pe mlădițele cele tinere să le facă să se încălziască de „mărirea“ nației maghiare și astfel să le pregătească drumul lapădării de neam și de lege. Asta e pricina care-i face, ca zi și noapte să lucre neînecat pentru școalele, așa batjocorite „de stat“

Țara a ajuns la o serăcie fără sămănare, poporul a rămas mai numai cu sufletul în oase, ear' puii de Bogdaproste din Dieta țerei noue și noue dări pun pe bietul popor, pentru ca noue școli și noue cuiburi de unghurizare să se ridice.

În adunarea de Luni a Dietei din Pesta, nesătutul unghurizator Wlasics numai sumulița de patru milioane a zis, că-i trebuie în viitorul cel mai apropiat. Din astea patru milioane unul l'a pețit numai decât, căci în anul viitor 196 de școli de stat are ministrul nevoie să ridice.

Toate aceste școli se vor ridica în locul școalelor Nemaghiarilor și în deosebi în locul școalelor noastre românești, ori în coasta lor. Unele din ele nu au fost clădite după trebuințele legii, altele, în urma imbulzelii și moamelei inspectorilor de stat ai școalelor, au trebuit să se predec statului.

Dar' numărul școalelor, care trebuie din nou clădite, nu se oprește la două sute fără patru. 648 de școale de stat au fost așezate în zidiri nesănătoase și crepate și nepotrivite pentru școale, din toate punctele de privire.

Șase sute și optzeci și patru de școale are statul, care nu împlinesc cerințele legii și ministrul tot mai stărue, ca școalele confesionale, ridicate și susținute din cruntă sudoarea ființei noastre, să treacă la stat, sau să se prefacă în școale comunale, ceea-ce în cele din urmă tot atâta înseamnă cât maghiarizarea lor.

Se poate o măiestrie mai drăcească?

Aci se vede blăstematia în toată a ei golătate. Școalele noastre dacă nu-s spoite cum se cade, odată nu împlinesc cerințele legii și deci trebuie date pe mâna statului. Cele ale statului se dărâmă pe copii și pe dascăli, și ministrului nici că-i pasă, până ce dascălii nu se plâng, cu zece rânduri de lacrimi, că zidurile școlare se dărâmă pe ei. Atunci inima ministrului se moaie și se hotărăște de a peți dela Dietă un milion, care să se dea uumai de cât, căci e mare nevoie, ca 196 de școale să se ridice.

Astfel de lucruri numai în Ungaria se pot întâmpla și ministru unghurese trebuie să fie, ca să iei școalele cele bune dela confesiuni și să le prefaci în școli de stat, fără însă de a te îngrijii, ca mai întâiu școalele proprii să ți-le aduci în rândueală.

Ministrul Wlasics fie însă liniștit. Cele 684 de școale le poate face din aur, ca în povești, ele tot cuiburi de unghurizare vor fi, și niciodată nu se va găsi om cu mintea la loc, care să zică despre ele, că-s adevărate izvoare de învățură. Ele vor rămâne, ca și celelalte multe, niște lucrări zadarnice de a ne lipsi de ceea de ce nu ne putem lipsi, adică de limba, pe care deodată cu laptele mamei noastre am supt'o.

Nu 684, dar' 684 de mii de școale unghurești de ar face pe seama noastră și țelul nu și-l vor ajunge!

Popoarele de osebite însușiri, obiceiuri și datine nu se pot contopi niciodată unele în altele. *Mănișor.*

Alegerile comitatense.

Din toate părțile ne vin stiri că solgabiraele și notarii amenință cu gendarmi și cu toate mijloacele ce le stau la dispoziție, ca să trântescă la alegerile comitatense pe „agitatorii“ cari nu-i lasă să acopere furtișagurile și să

pună darea furtișagurilor în cârca poporului.

Așteptăm, ca țeranii nostri să nu se lase înfrigați de aceste amenințări, ci să fie bărbați la alegeri dacă e să nu rămână ei și avutul lor pradă unei administrații păcătoase.

De altminteri fruntașii din Arad cu cei de pe la sate vor adresa în cuvântul lor către alegătorii români, dându-le sfat ce să facă și pe cine să aleagă.

Sguduirea dela „Aradi polgári takarékpenztár“.

Spre mulțumirea celor interesați la numita bancă aduc foile străine vestea, că directorii cari s'au împărțit pe nedreptul din dobânzile pământurilor, au pus îndărăt o parte și adevăc fiecare în proporțiunea în care a luat, de tot 120.000 fl. către cari patru bănci din Arad au mai pus 40.000 fl., ear' băncile din Pesta încă 40.000 fl., ca să mântuiască numele cel bun al băncilor din Arad. Cu acești 200.000 fl. se va începe apoi liquidarea, adică desființarea institutului așa, ca să-și capete depunătorii și creditorii băncii banii, și după ce se vor plăti toate depunerile la mâna depunătorilor și vor fi mulțumite toate băncile cari i-au imprunutat, restul ce va rămâne, — dacă va rămâne — va fi al acționarilor.

Pe semne dară de pagubă vor rămâne numai acționarii și bieții țerani cari lăcomind la pământ au cumpărat pe datorii intabulate pe averile lor, ear' acum nu vor pute plăti. Dar' aceasta e vina lor, căci se iau după toată lifta de samsar care îi trage pe sfoară, și cel puțin de ar fi altora de învățură, ca ce e sfatul străinului pentru român.

Alegerea Metropolitului.

După legile bisericesti, Consistoriul metropolitan în cel mult 3 luni de zile după răposarea metropolitului, are datoria să cheme *Congresul național bisericesc la Sibiu*, să aleagă metropolit în scaunul vacant. Congresul ordinar stă din 90 deputați și adevăc din 30 preoți, ear' mireni 60, — congresul însă prin care se alege metropolitul, stă din 120 de deputați, 40 din cler și 80 mireni și anume 60 din archidieceasă, 30 din diecesa Aradului și 30 din a Caransebeșului.

Archidieceasa deci pe lângă deputații de acum are să mai aleagă 30 de deputați ear' în celelalte două diecese numai în cercurile vacante vor fi alegeri. De sine se înțelege, că consistoriul metropolitan până la chemarea congresului e datoriu să îngrijească de întregirea numărului deputaților la 120.

Episcopii dacă nu sunt aleși n'au drept să voteze în congres.

Chemat fiind congresul pe ziua de alegeri, deputații cu o zi mai înainte, după amiazi la 3 oare se adună în biserica catedrală din Sibiu și prin o deputațiune invită la acea adunare pe comisariul consistoriului metropolitan, care se înfățișează și cetește scrisorile despre răposarea metropolitului și despre chemarea congresului pentru alegerea de metropolit, apoi invită pe deputați, ca pe ziua următoare la 9 oare fie-care să aducă cu sine o ședulă pe care să fie scris numele celui bărbat pe care-l dorește să fie ales metropolit.

După aceasta se săvârșește slujba prescrișă: privegherea (deniă.)

La 9 ore în ziua următoare se adună toți deputații earăși în biserică și invitând pe comisariul congresului, acesta săvârșește „chemarea Duchului sfânt“, apoi ocupând presidiul, deschide ședința cu o cuvântare potrivită însemnătății alegerii.

Comisarul provoacă pe 2 sau 4 deputați mai tineri a ocupa locurile de notari (interimali).

Urmează a se judeca alegerile deputaților nou aleși, și cele făcute în rând se întăresc (verifică), ear' cele făcute cu călcarea legilor, se nimicesc (anulează).

Congresul își alege acum notarii ordinari și 3 bărbați scrutători.

Numărându-se deputații cari sunt de față, și aflându-se că cei din archidieceasă ar fi mai mulți de cât cei din celelalte 2 diecese, a Aradului și a Caransebeșului, sau întors, — atunci din partea în care sunt mai mulți, se scot prin soarte atâția căți se cer, pentru ca să rămână asemenea numărul celor din archidieceasă cu al celor din celelalte două diecese.

Pe masa președintelui se așază o urnă, ce o păzesc cei trei bărbați scrutători, ear' notariul general strigă după listă — fără întrerupere până la fine — pe fiecare deputat congresual, și astfel vin pe rând și pun în urnă ședule de votisare împăturate.

La sfârșit comisariul scoțându-le din urnă le numără punându-le în altă urnă.

Dacă numărul ședulelor nu corăspunde numărului votanților, ședulele se ard și deputații se provoacă a vota de nou în ordinea prescrișă.

Aflându-se, că în urnă s'au pus numai

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“

Un dușman al omului.

Rău se înșală cine crede, că și-a găsit prieten în fie-care om pe care-l vede zimbundu-i și făcându-i toate pe plac. De cele mai multe-ori, omul care-ți face ochi dulci și te încântă cu vorba, ți-e dușman, înțelegi ca un câine ce se gudură pe lângă tine, ca să nu bagi de seamă, că vrea să te muște.

Astfel de prieten al omului e și rachiul.

„Eu te încălzesc!“ zice rachiul către bietul drumet, care tremură de frig iarna. „Ești înghețat și nu poți merge mai departe. Vino și bea un rachiu și te vei încălzi și vei pleca din cărciumă cu puteri întărite!“ E adevărat. Rachiul te-a încălzit, dar' câtă vreme? Frigul te cuprinde acum mai tare și simți cum te răsește gerul. Dar' dacă ai beut mai mult, rachiul în loc să te fi încălzit, îți alungă căldura din corp și te slăbește. Uite, colo, în marginea drumului, un om înghețat de frig — e mort! Da, a beut rachiuri să se încălzească: l'a cuprins pe drum oboseala, l'a răsbrit frigul, și a înghețat acolo unde s'a trântit.

„Eu te întăresc!“ zice rachiul către muncitorul obosit, care se întoarce seara acasă. „Vino și bea un rachiu, și te vei simți ca întinerit“. E adevărat, rachiul te face să-ți încordezi puterile, dar' cum? Ați văzut cum se opintește calul obosit, să tragă căruța în deal și nu poate? Vizitiul îi trage atunci câteva bice și calul se opintește și pleacă înainte. Și earăși stă și din nou își primește tainul de bice, și earăși pleacă. Ce credeți, biciul a dat calului puteri, ca să scoată căruța în deal?

Asa și omul cu rachiul. Ii dă rachiul putere? Nu, el e numai un fel de biciu, care face pe om să-și opintească puțințica și obosita putere. Rachiul nu te întărește; dimpotrivă te slăbește, căci te sileste să faci și ceea-ce ți-e peste puteri. Și ce poate calul care în loc de hrană capătă bice, aceea o pate omul care ține să se întărească cu rachiul.

„Eu te vindec!“ zice rachiul. „Când ești bolnav, vino și bea rachiu! Uită-te într'o spițarie! Eu sunt așezat în sticle alături cu celelalte doctorii.“ Tot așa de bine se pot lăuda și otrăvurile: și ele sunt așezate prin sticle alături cu doctoriile din spițarie. Omul e robul boalelor, și n'are încotro: trebuie să iee și doctorii câte-odată. Dar' precum doctoria ți-se dă cu măsură, așa ar

trebui să luăm și rachiul, cu măsură, puțin de tot, și numai când ni-ar zice doctorul. Asta ar mai merge, de și tot rău ar fi, căci rachiul este și rămâne o otravă chiar luat ca doctorie.

Dar' așa cum îl iau țeranii, după poveștele babelor, ba pentru vătămătură, ba pentru dureri de inimă, ba pentru junghietură și câte altele, asta e peste măsură de rău. Lasă, că rachiul luat câte puțin nu poate ajuta de-cât la anumite boale, nu la toate; apoi, ce poate să-ți ajute bunăoară chinina dacă ai lua de odată câte patru ori ciuci grame, în loc de unul, cum zice doctorul? Ce să-ți ajute un litru de rachiu în care babele-ți-au mai pus piper și ardeiu și pământ din vatra focului și fel de fel de burueni cu zămuri tari și otrăvitoare? După un litru vine alt litru, și bietul bolnav e toată ziua b. at, și dacă beția îi tîmpește simțirea, el crede că i-au perit durerile! Durerea poate să piară, dar' răul, rădăcina boalei rămâne; boala vine din nou. Nu cu rachiul o scoti! Căți țerani nu ajung la urmă în spital, bolnavi-prăpădiți, și numai atunci se duc la doctor când boala li-a intrat în toate oasele și nu li-se mai poate scoate.

„Eu te înveseleșc!“ — zice rachiul. „Uite cărcima, pe vecinii și cunoscuții tăi, cum

cântă și rid! Eu te fac să uiți de griji și de amaruri! Cine are gânduri multe, vină în cărcimă să le uite!“ Adevărat, rachiul poate aduce veselie într'o prietini, dar' ce e atâta lucru pe lângă relele câte le aduce?

Dacă intri într'o temniță și întrobi pe unul care și-a omorât femeea, cine l'a adus aici? Îți răspunde că rachiul. Cea de colo a aprins casa unuia cu care se dușmănea. Cine l'a indemnă la asta? Rachiul. În beție se fac omorurile, furturile, hoțiile, aprinderile de case, nesupunerea la legi. Câte certuri într'o bărbați și nevastă tot în beție prind aripi, câte dușmăni, câte uri, câte nedreptăți și rele tot la beție se nasc!

Haid' să intrăm într'o casă de nebuni. Uite, pe cea de colo l'a adus aici rachiul, vezi-l cum tremură din tot trupul și se uită tot în pod. Prea a căutat veselia rachiului! Sunt pline casele de nebuni de oameni cari și-au perdit mintea din prea multă beatură.

Să intrăm acum într'un spital.

Cela de colo a răcit într'o beție, iarna, și acum suferă de reumatism, cela a căzut eșind dintr'o cărcimă și și-a frânt piciorul, asta de ici are boala de rinichi din pricina beției. Și căți alții! Jumătatea bolnavilor

atâtea ședule câți votanți sunt, atunci comisarul le scoate, una câte una și despărțându-le, cu voce înaltă cetește numele scris pe ședulă, apoi o predă bărbaților scrutători spre a petrece numele în protocolul de votisare purtat în trei exemplare.

Inscriindu-se astfel în trei protocoale toate voturile date, aceste se scrutinează și rezultatul se publică congresului, ear' ședulele de votisare se ard în biserică.

Dacă nici un candidat n'a intrunit mai multe voturi de cât toți cialaltii alolaltă (majoritate absolută), atunci de loc se face alegere îngustă într'ei doi, cari au avut mai multe voturi, — ear' dacă al doilea și al treilea dintre cei aleși au avut voturi a semenea, alegerea îngustă se face dintre toți trei, cari au avut voturile cele mai multe. Dacă toate voturile se împart în două părți asemenea, atunci în ziua următoare se face a doua alegere, și de vor fi earăși asemenea voturile, atunci a treia zi se va face nouă alegere, și dacă și a treia zi se vor împărți voturile asemenea, atunci va hotări soarta între cei doi cari au intrunit voturile în părți asemenea.

Comisarul congresului declară de ales pe cel ce a intrunit majoritatea absolută a voturilor, și scrisorile de alegere se trimit de loc Maj. S. Impăratului spre înaltă întărire, ear' congresul nu se înprăștie până nu sosește înaltul răspuns de întărire.

După sosirea prea înaltei întăriri noul metropolit depune jurământul de credință înaintea Maj. Sale Impăratului, și de este episcop, se introduce de congres numai-decât în scaunul metropolitan, ear' de este preot, atunci se supune esaminării canonice prin sinodul epp. și aflându-se vrednic, se sfințește și se introduce în scaun prin consistoriul metropolitan.

Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din diecesa Caransebeșului.

(Adunarea generală ținută în Vêrșet la 2 și 3 Octombrie n.)

Adunarea a fost cercetată în număr însemnat de învățători din toate părțile diecesei. Încă în presara adunării au sosit cei mai mulți membri, cari la gara din Vêrșet au fost întâmpinați călduros din partea inteligenței române de acolo prin dl director al băncii „Luceafărul”, Ioan Cocora, căruia a răspuns în numele învățătorilor notarul reuniunii, Ioan Marcu.

În aceeași seară participanții s'au intrunit într'un restaurant dimpreună cu inteligența de acolo, făcând cunoștințe nouă și întărind pe cele vechi, în deplină armonie și veselie românească, ear' comitetul

din spitale au fost aduși aici din cauza rachiiului.

Estă cum te înveselește rachiul. Îți perde banii, cinstea, sănătatea și mintea.

Te duce ori la spital, ori la temniță, ori la casa de nebuni.

Cine e cu minte își cunoaște prietini. Cine are cap să înțeleagă, va pricepe, ce prietin bun e rachiul. Slobod e să faci cine ce vrea, dar' să nu uitaji, că fiecare seceră ceea-ce samănă. Cine crede în rachiul, o pățește mai curând ori mai târziu, căci răul se răsună: ori își va perde mulțumirea și liniștea casei, ori își va perde vremea și munea și va ajunge pe drumuri, ori sănătatea și odihna trupului, ori cinstea sa și a familiei, ori va ajunge în casa de nebuni sau în ocnă.

(„Albina”).

In atențiunea învățătorilor.

Cartea premiantului și a școlariului în vacanță, de C. Manoilescu, C. Zacharia și Victor Munteanu. Iași 1898.

În dricul examenelor de astă vară învățătorii din diferite părți ne rugau să le recomandăm cărți potrivite pentru premiarea elevilor distinși. Reflectau mai ales la cărți

† MIRON ROMANUL.

Moise Romanul s'a născut în Mezieș, com. Bihorului, o comuna vecină cu Beiușul, la 23 August 1828, din părinți plugari, dar' cu stare. A învățat întâiu la Beiuș. Trecu apoi la Oradea-mare, unde urmă cursul științelor filosofice. Murind la 1846 părintele său, se decise, la stăruința mamei sale, pentru preoție și intră în seminarul din Arad. Ca teolog de anul al doilea deja fu luat cancelist consistorial, și termină cursurile teologice privat. La 1849 fu numit notar consistorial, post ce-l ocupă până la 1860.

La stăruința episcopului arădan de atunci Procopiu Ivacicovici, mai târziu metropolit în Sibiu, și apoi patriarh al Sêrbilor, în Carloviț, tinêrul Moise la 27 Octombrie 1857 se călugări și luă numele Miron. În 3 Noembrie fu sfințit diacon și numit profesor de teologie; la 24 Iunie fu sfințit protodiacon, în 31 Martie 1863 hirotonit de preot, în 25 Martie 1864 înaintat de protosincol, și în curând asesor consistorial.

Fiind peste 10 ani profesor la seminarul din Arad, deodată se hotărî a trece pe altă carieră. La 1869 pași candidat de deputat în cercul Chișineului. După 4 luni

de deputație fu numit, la 1 Aug. 1869, inspector școlar în comitatul Carașului.

La 1870 se intruni primul sinod eparchial la Arad. Părintele Miron nu era ales deputat sinodal, dar' o întâmplare a făcut să fie invitat în sinod spre a și da părerea într'o chestiune de organizație școlară. În aceste era privit ca autoritate. Sistemându-se vicariatul de Oradea-mare fu cu unanimitate ales ca primul vicariu. La 8 Nov. 1871 fu ridicat la gradul de archimandrit, ear' la 12 Noembrie 1873 fu ales episcop la Arad, în locul lui Ivacicovici, și M. Sa l'a și întărit în 7 Dec. același an.

După moartea fericitului Șaguna a urmat metropolit episcopul de Arad Ivacicovici, care fiind ales patriarh la Carloviț după scurt timp, avea să fie ales alt metropolit.

Congresul național s'a intrunit în 15/27 Octombrie 1874 și a ales pe Ioan Popasu. Guvernul însă n'a voit să propună întărirea lui la Maiestatea Sa. S'a intrunit al doilea congres la 25 Noembrie același an și după multe lupte și sfortări a fost ales episcopul Miron Romanul, care a fost întărit, ear' la 15/27 Decembrie a fost instalat ca metropolit.

de cuprins instructiv, istorioare morale și povești. Se înțelege că era tare mic numărul cărților ce le-am putut recomanda. Creangă, Ispirescu, basmele lui Stăncescu, „Cerbul de aur”, o traducere slabă a lui Robinson Crusoe și câteva alte cărți din bibliotecile „Șaraga”, „Pentru toți” și „Samitca”. Garanția, din punct de vedere pedagogic, evident că n'o puteam lua nici la aceste.

Cât de săracă e încă literatura noastră în ramii săi deosebiți, am văzut-o și cu acest prilej. Ramul literaturii pentru copii la alte popoare e pe o treaptă care corăspunde culturii lor. La noi însă nu e așa. Aceasta poate din pricina că literatura pedagogică la noi în genere n'a prins teren.

Acest fel de literatură destinată pentru copii în timpul de vacanță, aparține fără îndoială domeniului de pedagogie. Grimm, Andersen, Franz Hoffmann la Germani au contribuit mult la creșterea poporului, cei dintâi cu poveștile, ear' Hoffmann cu istorioarele morale, cunoscute în toate casele țărănești. Miturile naționale, izvorul de inspirație și de nutrire a conștiinței și mândriei naționale, sunt scrise și date în mâinile băeților.

Nouă însă pare că ne trebuie timp mult, ca să atingem măcar relativ acest nivel. Putem zice că, strict luat, o asemenea literatură ne lipsește cu desăvârșire. În special de noi, cei din Ungaria și Ardeal, cei cu „renașterea literară”, nici nu mai vorbim. Poveștile lui Pop-Reteganul nu le poți da în

mâinile băiatului, căci acesta le povestește mai cu duh și într'o limbă mai bună...

A rămas, ca cei de dincolo să facă un pas înainte. Și cartea despre care aci voim să luăm notiță, incontestabil înseamnă un pas înainte în direcția aceasta.

Ni-a sosit la mână zilele aceste o carte de curând eșită de sub tipar la Iași. E „cartea premiantului și a școlariului în vacanță”, scrisă de domni învățători Manoilescu, Zacharia și Munteanu. Această carte e menită a umple o lacună mult simțită, a fi în mâinile băeților de școală în decursul verii un mijloc de recreație și totodată instructiv, a da hrană ușoară și accesibilă rațiunii și fantaziei. Autorii au destinat-o a nume de premiu pentru școlari, — un fel de călăuză pentru ocupațiile de vară.

Tot ce poate distra și ocupa pe școlari cuprinde aceasta carte. Găsim în ea o multime de jocuri de copii: jocul cu inelul; jocul de-a paserea oarbă; de-a ursul; de-a ascunsele; cu mingea de-a călare; jocul cu cercul; de-a paserea sboară ș. a. Aproape toate cu ilustrații și amănunt descrise. Loc principal ocupă istorioarele morale și instructive, din viața privitoare la familie, sat și țară. Foarte potrivite probleme distractive din fizică, aritmetică. Bine sunt alese câteva poezii, rugăciuni, moravuri naționale. S'au îngrijit ca să nu lipsească nici probe de desemn și câteva piese musicale ușoare („Buchetul” și „A trecut earna ge-roasă”). Printre toate aceste sunt presărate ilustrații bune, — observându-se astfel de cătră autori și modul de intuiție.

reuniunii s'a intrunit în ședință spre a pertracta unele cauze pentru a le re-lega adunării generale.

Adunarea s'a deschis Duminecă la 2 Oct. n. la 9 oare, în absența dlui președinte Ioan Ionașiu, care e bolnav, prin vicepreședintele Ioan Miclea, și anume prin cuvântare măduoasă, la finea căreia a propus și adunarea prin sculare a eternizat la protocol memoria răposatei noastre împărătese și regine Elisaveta, și implorând binecuvântarea cerească pentru bunul nostru monarh.

După cuvântul de deschidere adunarea fost salutată de cătră comisarul consistorial, părintele adm. protopresbiteral Mihail Juica, care a nimerit când a intonat, că din acest oraș și-a început marele nostru Andrei cariera sa pentru noi romanii ortodoci. Preotul Avram Corcea a salutat adunarea în numele tractului Vêrșet.

S'au cetit apoi telegramele de felicitare, a președintelui reuniunii, Ionașiu, și a dlui Stefan Antonescu, care s'a distins și pentru Reuniunea noastră învățătorească făcând o fundațiune de 1500 fl. pentru premierea cărților școlare populare.

Estă telegrama primită de la d. Stefan Antonescu:

„La onorata adunare generală anuală primiți salutările-mi călduroase, sincerele-mi felicitări. Ferbinte rugând ajutorul cerec la toate lucrările culturale făcându spre bun folosul națiunii, bisericii, patriei noastre. Propășiți curajoși, neobosiți în sfântă armonie, voință tare spre asigurarea mărețului viitor cultural.

„Iubiților învățători! Misiunea Vê este sublimă, nobilă; pedecile, greutățile gregetice; prezentul pretinde sacrificii spirituale, materiale; sunteți părinții sufletesci tregedei tinerimei noastre, cultivați-i, luminați-i sufletul cu știința culturii nobile religioase; inimile curate, sufletele tari dărma-vor greutățile. „Asiduus labor omnia vincit”. Rodul dorit urma-va, recunoștința posterității primi-o-veți. Sfântul Dumnezeu ajute-vê mulți ani!

Stefan Antonescu.

Ambelor telegrame, adunarea a dat răspunsuri meritate pe calea telegrafică.

S'a trimis apoi o adresă omagială Preasfinției Sale domnului episcop diecesan Nicolae Popea. Preasfinția Sa ja răspuns numai-decât adunării dorindu-i rezultate folositoare.

S'a cetit apoi raportul general al comitetului despre activitatea sa în anul 1897/8 și despre întreaga stare materială și spirituală a reuniunii, carea se cuprinde la acțiuni, depuneri și ban. gata 5415 fl. 81 cr., în restanță la membrii 9587 fl. 53 cr., precum și din o bibliotecă centrală în valoare de 650 fl. plus bibliotecile cercuale.

S'au inseris mai mulți inteligenți români de membri fondatori, s'au ales comi-

Tot în zilele aceste a apărut în Lipsea următoarea carte de Ferdinand Binger: „Entwicklungsgeschichte des Volksbuches”, — tractând fazele de dezvoltare ale lecturarelor populare germane. E o carte de mare valoare aceasta, despre care aici însă nu e locul a spune multe. Neinteresează numai faptul, că autorul vorbește cu cea mai mare recunoștință de F. E. Rochow, autorul unui lecturarum numit „Kinderfreund”, — amicul copiilor — tipărit după la 1776. Rochow a devenit prin această carte, menită a distra și deștepta copiii parilor, întemeietoriul cărților populare de cetire. Asemenea de mare importanță la dezvoltarea ramului acestuia de literatură pedagogică este A. F. Schnell, cu lecturarul său centralizat, apărut la 1860. (Se știe că centralizarea materialului de învățământ a fost profesată în Germania de Herbart și Züller, cari au avut în toate țările aderenți. Intocmitorii lecturarelor noastre la cea mai mare parte încă sunt Herbart-Züleriani.)

Acest Schnell și-a intitulat cartea sa amintită, astfel: „Bilder mit dazu passender Geschichten, Bibelsprüchen, Gedichten und Liedern, Rathseln und Aufgaben als Grundlage zu den vereinigten Anschauungs-, Gedächtnis-, Schreib-, Rech-, und Schönschreibe-, Les-, Sing- und Zeichnungsbungen.”

O carte de felul celei a lui Schnell este și „premiatul” învățătorilor din Iași. E prima și unica de felul acesta până acum în literatura noastră, și din acest motiv

nile, cărora s'au avisat actele exhibitului, ear' după aceea membrul fondator dl ad-voocat *Elie Trăilă* din Oravița a cetit voluminosul și interesantul său operat literar: *Simplificarea și unificarea ortografiei române*, publicat și în foaia Asociațiunii „Transilvania”, arătând practice pe o tablă proiectul său de ortografie. Acest proiect s'a predat comisiei speciale cu adaosul făcut de dl profesor Dr. Petru Ionescu, ca Reuniunea să stăvirească un sistem de ortografie, ce ar fi să se presintea Ven. Consistoriu spre introducere în toate corporațiunile și școlile diecesane ca uniformitate.

Cu aceste ședința I. s'a încheiat.

Ședința II.

După deschiderea ședinței se dă cetire telegramelor de felicitare a președintelui surorii Reuniunii din diecesa Aradului, a dlui prof. Teodor Ceantea, carea intră vii a-plause se ia la plăcută cunoștință.

Având v.-președintele Reuniunii, dl Ioan Miclea, să refereze în numele comitetului asupra Abecedariului lui Iosif Moldovan și consoții, învățători din Arad, predă președintele părintelui adm. protopresbiteral Mihail Juica și apoi cetește operatul său asupra nomenclurii Abecedariului, cu următorul proiect de conclud:

Abecedariul din chestiune se recomandă Ven. Consistoriu diecesan spre a-l introduce în mod provisoriu în școlile noastre din diecesă.

Asupra elaboratului dlui Miclea, în care autorul a făcut paralelă între toate Abecedarele, ce avem, și care operat a fost lucrat în deplină cunoștință de cauză, au vorbit membrii: Petru Doboș, Ioan Gruescu (Cebza), George Jian, George Joandrea, G. Țunea, Dr. Petru Ionescu, Ioan Marcu, și referentul însuși. Tema Abecedariului s'a predat de nou despărțimintelor Reuniunii spre studiere cu atât mai vârtos, cu cât pe merit nu s'au pronunțat nici comitetul și nici toate despărțimintele.

Reocupându și locul, vice președintele dă cuvânt referentului Romul Ancușă, care cetește operatul său asupra temei: „Din cărțile didactice admise să se constate, cari sunt cele mai bune pentru școlile noastre”. După o discuțiune, la care i-au parte mai mulți membri, — adunarea din motivul, că și asupra acestei teme nu s'au pronunțat toate despărțimintele, se releagă de nou despărțimintelor spre studiere și referare prin comitet la proxima adunare.

Referentul Ioan Marcu solicitând concludul adunării generale de sub nr. 47/897 și dorința marimimosului fondator al Reuniunii, D. Ștefan Antonescu, exprimată în literile sale fundamentale, propune și adu-

narea primește următorul proiect de conclud:

Comitetul se însărcinează în timpul cel mai scurt a escrie concurs pentru compunerea unui Abecedariu, Legendariu și a unei gramatice pentru școlile populare pe lângă premiarea în sensul literilor fondatorului, ear' despre rezultat a face raport proximei adunări generale.

George Joandrea, învățătoriu în Lugoj, cetește disertația sa: „Istoria și importanța ei”, care se ia spre știință, exprimându-se disertantului mulțumită.

Se dă cetire răspunsului telegrafic al Prea S. Sale, dlui Episcop diecesan Nicolae Popea, de cuprinsul: „Mulțumirile și salutările mele adunării generale. Sporiu și bun rezultat lucrărilor. Trăiască membrii adunării”.

Tot așa se cetește și telegrama Lugoje-nilor de cuprinsul: „Salutăm adunarea pof-tindu-i sporiu mult”.

Ambele telegrame între urări de „să trăiască” se iau la plăcută cunoștință.

Fiind timpul înaintat ședința s'a încheiat anunțându-se cea următoare pe mâine zi la 8 ore dimineața.

(Restul raportului în viitorul număr de Duminecă).

Peste Alpi, în balon.

În ziua de 3 Octomvrie s'a urcat în orașelul Sitten din Elveția balonul „Vega”, ocupat și dirijat de cei mai vestiți aeronauți francezi și prevăzut cu cele mai deservite instrumente, cu scop de a trece peste Alpi. Unul dintre călătorii îndrăzneți descrie în următorul chip călătoria lor, care ținu 5 și jum. ore.

E 10 ore 45 m. înainte de amiază! Luntrea plutește liberă în aer, fiind ținută încă de 10 oameni. Pentru ultima oară ne strângem mâinile cu cei din giur rămași jos; e un moment sârbătoresc, care face asupra celor de față o impresie adânc serioasă — liniște ca în biserică.

„Dați-i drumul!” sună deodată comanda inginerului aeronaut *Surcouff*, care împreună cu *Spelterini* făcără pregătirile. Incet se coboară pământul sub noi; mii de strigăte se înalță spre noi.

Mai sus! Doi saci de pământ afară! — strigă căpitanul *Spelterini*. „Încă două! Mai!”

Incet ne suim până la 1500 metri, în curând suntem la 2000. Ce minunăție măreață! „Vega” a luat direcție aproape curat nord apuseană.

E 11 ore 40 minute, barometrul arată deja 4500 metri înălțime; ear' temperatura a scăzut la 10 grade sub zero; cu toate astea nici un simțământ de ger ori măcar de frig! Drept sub noi stă muntele cu zăpadă din *Zanfleuron* de pe munții „*Diable-bleu*”; o priveliște măreață! Afară de-

parte de mine, pe marginea coșului balonului zuree termometrul meu de aspirațiune, menit a arăta adevărată stare a aerului. Spre a pute vedea scala lui în această depărtare, ne servește un mic ochișor, înțepent tot la marginea coșului astfel că pot să constat în ori-ce moment cât e de ridicat stâlpul de argint viu. — „Vega” plutește repede înainte spre Nord-Apus, direct d'asupra vârfului *Rocher de Naye* către *Chatel St. Denis*.

12 oare, 45 minute. Suntem deja deasupra vârfului *Mont-Blanc*; începe să fie mai frig; — „16 grade Celsius sub zero!” — strig eu către profesorul *Heim*. Bunul nostru căpitan îmi dă un pahărel de cognac; altă dată are gust excelent, dar' acum în această înălțime îmi apare neplăcut de amar și arde ca focul iadului în gâtul cel cu deservire uscat. Dar' — tot mai sus! Vedem roată aproape întreagă Elveția de Nord, până sus la *Santis*, printr'o mare de nouri cam străvezie; o parte bunicică peste ea se ridică virfurile *Rigi*, *Pilat* și *Santis*. Uriașii *Oberlandului*: *Jungfrau* (*Vingina*), *Mönch* (*Călugerul*) și *Finsteraarhorn* — sunt în parte învăliți în nouri, dar' totuși de recunoscut.

1 oară, 30 minute. 6200 metri! Stăm d'asupra lui *Oron*; termometrul arată 20 gr. minus; ear' barometrul abia—abia 340 milimetri de apăsare a aerului. În această înălțime enormă suntem mănăți înainte un ceas întreg. Simțesc cum devin tot mai ușor; înțepenesc o țevă lungă de cauciuc la ventilul de pe aparatul cu oxigen și sorb gazul dătător de viață cu sorbituri lungi și lăcomie în plămâni mei. Îndată scade durerea-mi de cap cea superăcioasă și bătaia de inimă. Peste fața lui *Spelterini* se întinde o culoare stăcojie închisă; vocea-i sonoră, puternică, sună a gol, slăbită, ca de sub pământ. Numai acum îmi dau seamă de liniștea cea sperietoare, ce ne învăluia pe toți; de aceea pace gheșos de liniștită, eternă, a straturilor celor mai înalte ale mării de aer, până la care n'a ajuns nici o făptură și nici o voce pământenească. Zoruitura slabă a resortului de la termometrul de aspirațiune, ticăitul ceasornicelor în barometrele înregistrătoare par'că nici nu întrerup liniștea solemnă a acestor înalte regiuni.

„Vega” și urmează în pace drumul-i spre nord-apus; la 2 oare 15 minute stăm d'asupra vârfului *Yvendon*, apoi asupra lui *St. Croix*, *Iura*; șburăm mai departe către *Besançon*, pe care l'ajungem, scoborându-ne cu iuteală vertical, la 2 1/2 oare, în înălțime de 2.500 metri. Balonul se urcă earăși în sbor repede; la 3 1/2 oare — d'asupra lui *Gray* — ajunge la o înălțime maximală de 6300 și 6400 metri. *Spelterini* ar voi și mai sus, cu mult mai sus; el tot se simte încă în posesiunea deplină a puterii sale herculice de corp, în ciuda înălțimii celei enorme și fără a fi scribit măcar un pic de oxigen, ce se afla lângă el, ca sorbind din el să putem merge mai sus. Eu contrazic în mod energic, căci știu pozitiv, că peste 7000 metri sunt în primejdie de moarte, ba pe semne și toți ceilalți tovarăși, pe când puterea de viață oțelită a șefului nostru aeronaut ar putea, poate, s'ar dovedi biruitoare și la o înal-

țime de 8—9000 metri. Profesorul intervine în mod împăciitor; și el simte serioșitatea situației; dorul demonic al căpitanului cu tot vetul său amenințător, rămâne neîndeplinit; cheia dela flaconul cu oxigen o țineam bine ascunsă în — cizmă. Ei! apoi deschideți ventilul! În urma pierderii gazului „Vega” se repezește coborînd. Numai acuma observ, — în ciuda razelor puternice de soare de pe cerul albastru închis — frigul fatal, care mi făcu degetele să mi înghețe aproape cu desăvârșire. Slavă Domnului! — ne coborim neconțenit cu iuteală; linia strîmbă a barometrului înregistrator, căzând mereu în mod vertical, nu mai lasă nici o îndoială în această privință.

Pământul se apropie către noi cu iuteală nebanatică, în cât apare par'că ar voi să năvălească asupra noastră. Ochiul ager pânditor al căpitanului descoperi un ogor prielnic; ancora e lăsată jos. În câteva clipe luntrea se lovește cu putere de pământ; globul balonului sare încă odată sus și se tărăște cevași mai departe. Cu un curajiu îndrăzneț, fărăfrică de moarte, conducătorul nostru *Spelterini* sare din luntre în sistemul mreji și apucă norocos earăși funia, care-i scăpase din mână. Încă o lovitură puternică a luntrei către pământ; apoi o tragere, ancora s'a înțepent; balonul pleacă capul său mândru și se netezește către pământ. Toți suntem voinici și sănătoși; ear' aparatele meteorologice și fotografice n'au suferit nici ele aproape de loc.

La oarele 4 și jumătate ne-am scoborit lângă sâtuțelul *Rivière*, la granița departamentelor Haute—Marne și Côte d'or, întră Dijon și Langres (în Franția).

Felurimi.

Expoziția din Paris. Pe când expoziția din Viena se apropie de sfârșit, Parisul se pregătește pentru expoziția universală. Edificiile sale gigantice concurează cu ale Heladei și Romei, instituțiile sale publice întrec tot ce s'a putut crea până acum în marile capitale din lume. Victor Hugo, unul dintre cei 50 cari se odihnesc în Pantheon, a scris cu drept cuvânt dityrambul său: Parisul este sufletul lumii.

Parisul este frumos și se pricepe să facă expoziții. Deja se ridică pe vechiul loc al expoziției, câmpul lui Marte, zidurile viitoare expoziții. Dacă privești de pe Trocadero peste Pont de Iena prin parterul uriașului turn Eiffel, vezi hala mașinilor întinzându-se pe Avenue de Labourdonnais până la Suffren și la stânga roata gigantică în același gen ca în Viena. E mai mare cu o jumătate de cât pendantul său din Veneția. Întră marile edificii, cari sunt aproape terminate, se fundamentează și re-gulează țermul Senei.

Un mic edificiu în formă de monument lapicioarele turnului Eiffel va atrage de sigur atențiunea tuturor spectatorilor. El poartă inscripția: „Ruines des Tuileries” și arată în

ven cuvânt să-i dăm importanța și atenția ce i se cuvine. Pe lângă toate cele zise mai sus, opul acesta are favorul de a fi scris în o limbă cum o vorbește poporul chiar și pe la noi, și nimic nu ne stă în cale de a l' introduce și lăși pe la noi. Copiilor le vom procura plăcere, — căci e foarte dragută această carte, în cât și om mare fiind nu'ți vine a o lăsa din mână.

Evident că la o nouă ediție autorii se vor născu a ne da un material mai bogat și ceva mai ales, și vor pune și mai mare preț pe partea folclorică, care în ediția primă nu iasă de ajuns la iveală.

Spre orientarea celor ce se vor interesa de această carte, și e de dorit, ca să fie mulți de acestia, spunem, că „premiantul” cuprinde vre-o 220 pagini 8° și costă 2 lei.

De încheiere o mică indiscreție, ce stă în legătură cu chestia atinsă.

Am cunoștință personală, că o scriitoare de la noi posedă o colecție de dragălașe istorioare morale pentru copii de ambele sexe. Manuscrisul îi stă de mai mulți ani în sertar și autora nu s' poate decide a l' da în vileag sub cuvânt că nu se caută asemenea literatură. Cunoșcând talentul scriitoarei noastre — apreciat și recunoscut în diferite reviste literare, pot afirma, că e în detrimentul literaturii și în primul rând al literaturii de genul amintit, că produse de aceste rămân nepublicate. Mi-ar părea bine, că la acest loc să pot reveni cât mai curând asupra „istorioarelor” dsoarei —

H. Chendi.

Danciu țiganul, în biserică din Covăsinț.

(Anecdota populară.)

Pe sub deal, la Podgorie,
Pe când rodia vechia vie,
S'a n'templat (să nu vă minț)
Chiar în satul Covăsinț,
La un bocotan în casă
Se ținea o nuntă-aleasă.
Că Românul, de-i bogat,
Vrea să s'arâte la sat
Cum mai știe el petrece,
Când nu se dă nici pe zece...

Așa era și moș-Toma,
Om cinstit în toată forma,
Cu hâmbarul de grâu plin
Și cu pivnița de vin,
Bătucită de butoiuri
Cu vinuri de multe soiuri.
I-a venit rândul și lui,
Cum îi vine ori și cui
Cine are de'nșurat
Și fete de măritat

— „Mă, Gheorghită, fătul meu,
Ascultă ce-ți grăesc eu:

Vreau să-ți fac o nuntă-aleasă,
Cum n'a fost la altu'n casă!
Te du deci la Pâncota
Și tocmește muzica,
C'ăia cântă mai pe-ales,
Nu-i c'a-noastă la cules!

Și Gheorghită bucuros
Că tatăl-sau e voios
Și vrea să-i fac-o plăcere,
Cum și inima lui cere,
Iute și gată trăsura
Și haid' pân' la Pâncota.
Tocmește vr'o cinci cioroi
Cu vioare și bugoi,
Ș-apoi haid la cununie,
La o bună veselie,
La un uspeț de cel vestit
Cum nu s'a mai pomenit,
Moș-Toma toate gătise
Pe când Gheorghită sosise.

Sâmbătă de cătră'n seară,
Țigani trag una-afară
Să resune peste sat
Că e nuntă la bogat.
Țigani mereu cântau,
Flăcăi, fete s'adunau
Și la joc se înșirau,
De domni habar nu aveau! —

Și așa au tot jucat
Până noaptea s'a gătat.
Ei poate tot mai jucau,
Dar' clopotele vesteau
Că-i sfânta Duminecă
Și-i slujbă'n biserică.
Danciu, hăl cu broanca mare
Îți făcea cruci și nchinare.
Și socotea că-i mai bine
Lui Dzeu să se nchine,
De cât să doarmă culcat
Când se roagă toți din sat.

În biserică deci întră,
Ca s'asculte slujba sfântă
Ce-o făcea popa „betrân”
(Bun altcum de pus la fân!)
Popa cam slăbuț de glas
O trăgea lin și pe nas;
Bietul Danciu ostenit
Într'un scaun s'a vîrit,
Unde a și adormit!...

Popa slujește mereu,
Danciu horecâie din greu,
Când e pe la „Vanghelie”
Pruncii n'cep Mărire ție!
Dar' atât de ascuțit
În cât Danciu s'a trezit
Și vîzînd că-s oameni mulți,

front un protret medalion al lui Leon Gambetta, în flancuri busturile lui Alphonse, directorul lucrărilor și ale lui Sadi Carnot, fostul președinte al Republicii franceze, asasinat la Lyon de mâna asasinului Caserio. Mai este însă ceva între Trocadero și câmpul lui Marte. Este o bucată din calea ferată a orașului. Se află aproape de țărutul Senei. În decursul expoziției va juca un rol important în circularea persoanelor și adică în mîna Parisului.

Vechiul palat al industriei a fost dărâmat și în locul lui s'au construit alte edificii, prin mijlocul cărora trece un nou Avenue și la capătul lui se află un pod nou, care face posibilă trecerea din Câmpul Elysées direct la hotelul Invalizilor. Podul acesta s'a ridicat în onoarea Țarului Rusiei.

Cum se face cununia în Filippine? Insulele Filippine încă aparțineau la coloniile spaniole împreună cu insula Cuba, pe cari în urma nenorocitului războiu dintre Spania și America, spaniolii le-au pierdut împreună cu insula Cuba. Din obiceiurile locuitorilor de baștină ai Filippinelor dăm aci obiceiul de la — cununie. Anume dacă se îndrăgesc doi tineri și doresc să se căsătorească, atunci îndrăgiții se urcă în doi copaci apropiați. Vin apoi părinții și atîta tot apleacă crengile una spre alta, până ce capetele îndrăgiților se ciocnesc. Prin aceasta cununie e isprăvită. Insurăteții se dau apoi jos din copaci și se pun la veselie împreună cu nuntașii.

Dare de seamă și mulțumită publică.

La anul 1894—toamna—devenind preot în parohia Orade-Velența, am aflat toate în disordine, astfel și edificiul — oare-cîndva măreț— al bisericii. Fiind parohia eshaurită, am socotit să mă adresez către publicul mure cu un apel, ca și prin aceasta să fie ușorată poziția grea a parochienilor maltratați de altfel și de vitrega soarte.

Ne mai putînd lăsa pe timp mai îndepărtat renovarea bisericii, aceea în vara anului acestuia s'a și renovat, mîntuind astfel pentru posteritate un măreț edificiu, care spre fală poate servi ori-cărei parochii.

Cu această ocaziune nu pot întrelăsa, să nu exprim mulțăminta parochienilor mei acelor stimați domni, cari primind apel și colectă, au înțeles glasul nostru și au binevoit a colecta și contribui pentru acoperirea șeselor. De tot s'au spedit 209 colecte, dintre cari au intrat — cu rezultat — următoarele.

Colecta Nr. 6 Colectant dl Iustin Arde-

Cum e data pe la nunți,
Credea că-i tot la ospet,
Bătea 'n pălmi și striga creț:
„Hopa, țupa, nu te da,
Na-na-na, copile, na! ...

Vecinii 'n coastă-l loveau
Alții gura-i astupau
Și de chieă mi-l prindeau
Și pe ușa mi-l svirleau!...

Atunci Danciul s'a jurat,
Ca să fie blăstemat
Și el și cin' l'a vîzut
În biserică mai mult.
C'a mai fost el printre sfinți
Și 'ntre oameni mai cumînți
Dar' nu i-au dat preste dinți
Ca cei de la Covăsintzi.

Nicu Strjăvel.

lean, redactor în Oradea-mare. Au contribuit: Dr. Nic. Popovici, 1 fl.; M. Pompiliu, lași 10 lei; Dr. Cor. Pap, Oradea-mare 2 fl.; Dr. Goldstein Izrael, 1 leu; Dr. Erdélyi, Orăștie 2 fl.; A. P. Barcianu, Orăștie 1 fl.; Nic. Hențu, Seliște 2 fl.; Dr. S. Moldovan, Orăștie 1 fl.; I. Costin, redactor Sibiu 1 fl.; I. Danciu, prot. Ofenbaia 2 fl.; Togan, Sibiu 1 fl.; Dr. Elefterescu, București 1 fl.; Alex. Moldovan, Deva 2 fl.; N. N. Deva 2 fl.; Dr. Elekes Iuon, Sebeșul-săseș 1 fl.; Vasile Oltean, Blaj 1 fl.; N. N. Blaj 1 fl.; N. N. Orăștie 1 fl.; Onoriu Tilea, Sibiu 2 fl.; Dr. Iacob Maior, Lugoj 5 fl.; Franc. Mann, St. Andrei 1 fl.; Anton Baran, Nogiorid 50 cr.; Ștefan Făt, Apatul rom. 1 fl.; Petru Clonda, Apat. rom. 50 cr.; Dr. Dimitrie Kiss, Oradea-mare 3 fl.; Demetriu Moga, Pomezău 1 fl.; Ioan Raț, Oradea-mare 50 cr.; Mihai Popa, Tășad 1 fl.; Porfiriu Popescu, Covăsint 50 cr.; Mihai Popescu, M. Lazuri 1 fl.; T. Kóvári Oradea-mare 1 fl.; Mochiu Vancea, Parhida 1 fl.; de tot 46 fl. 70 cr.

Oradea-mare, la 10 Octomvrie, 1898.

Andrei Horváth
presbiter ort. român.

(Va urma).

Din public.

Convocare.

Despărțământul protopopesc Radna al reuniunii învățătorilor rom. ort. din protopopiatele aradane I—VII, își va ține adunarea sa de toamnă la 13/25 Octomvrie a. c. în școala confesională română din M.-Radna.

Invităm cu onoare, la această adunare, pe toți membrii despărțământului, precum și pe toți binevoitorii școlii românești.

M.-R a d n a, la 22 Sept. v. 1898.

Demetriu Roman, Damaschin Melrea,
president. notar.

Invitare la abonament

Decșhidem prin aceasta abonament pe al IV-lea Quartal resp. al II-lea sem. 1898 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună „ 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, avînd o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Domnii cari se abonează la foaia de zi cu 10 fl. pe an, nu au să mai plătească nimic pentru adausul poporal dela numărul de Dumineca.

Administrația
„TRIBUNA POPORULUI.“

PARTEA ECONOMICĂ

Iernarea albinelor. Cu apropierea iernei cei ce se îndeletnicesc cu albinăritul vor purta grijă, că sunt în stare stupii să poată ieși din iarnă fără primejdie? Următoarele vor trebui luate în socotință când e vorba de iernarea albinelor: 1. Poporul de albine

trebuie să fie mare și să aibă multe albine tinere pentru urzire (docire). Rînduală e atunci când se poate zice că albinele îngrămădese fagurii din urzitoare. Pe lângă asta poporul de albine trebuie să aibă foarte multe albine tinere. E o greșală așadar atunci când stuparul, ca să ajungă la mai multă miere, închide regina (matca). 2. Regina trebuie să fie tină și spornică. Despre asta să se încredințeze stuparul din căsuliile singuraticale ale urzitoarei. Dacă urzitorile sunt închise, adică găurelele nu sunt întrerupte de locuri goale și întră căsuliile (celulele) albinelor nu se află căsuli de trântori, atunci regina e bună și poate să rămână pentru o mai departe sporire și cultură; dacă sunt găurele goale, atunci e un semn, că regina trebuie schimbată. 3. Stupul să nu fie nou, căci nu e bun pentru iernat; e de lipsă, ca în stup să se fi clocit odată sau de două ori. 4. Stupul trebuie să aibă miere îndestulătoare, cel puțin 10 până la 12 chilograme. Locuințele albinelor trebuie să fie potrivite pentru iernat, adică să fie destul de scutitoare împotriva frigului și înghețurilor și împotriva aerului stricat. Dacă aceste cinci puncte și cerințe se duc în deplinire, atunci stuparul poate să nu mai aibă nici o grijă.

Iernarea căpășinilor de varză. Dacă vom să scutim varza de îngheț, trebuie să avem mare grijă, mai ales dacă vom să o păstrăm în liber. Pentru trebuințele casei ne rezervăm un anumit număr de căpășini și le acățăm în pivniță sau în alt loc scutit, cu capul în jos. Frigul mai domol până la 6 grade nu strică căpășinilor de varză, și unele soiuri cum e de pildă *Vertus* pot să îndure și maimare frig. Într'o zi când nu e vremea ploioasă scoatem varza cu rădăcina din pământ. Rădăcina o scuturăm de pământ și depărtăm foile cele stricate. Foile cele mari și sănătoase se întorc înspre capet și apoi să așează într'o groapă de vre-o treizeci de centimetri de afundă, dar' așa, ca rădăcinile să fie în sus. După aceea se acopere cu pământ ori cu năsip uscat, așa, că căpășinile să fie bine acoperite. Când frigul se înăsprește, acoperim și rădăcinile cu frunziș — sau cu alt material uscat.

Povețe economice.

Mijloc de a depărta petele din haine. Sunt două mijloace de a depărta petele din haine. Unul e terpeninul, cu care se udă locul pătat și apoi se freacă, într'u cât se poate, cu postav de același soi. Frecatul trebuie să se facă cu grijă, căci terpeninul adesea găurește postavul. Al doilea mijloc, care e mai primejdios, e unt de mîncare, însă să fie cât se poate de curat. Cu acela se unge puțin locul pătat, se freacă puțin, apoi se picură puțin benzin sau apoi se pune pucioasă, ceea ce e și mai bine. Petele făcute pe haine din picatul ceaiului încă se scot ușor cu unt de mîncare.

Nutritura vacilor de lapte. Fără îndoială că cel mai bun nutreț pentru vacile cu lapte e iarba fragedă și mustoasă din lunci și din fînațe și din grădini. Pentru iarnă cel ce are vaci cu lapte, lucru firesc că trebuie să se îngrijască, ca să aibă fîn bun și bine uscat, din locuri bune, cu care nutrin-du-se vacile vor da lapte și bun și mult. Dacă li-se mai dă și nutreț prin care să capete putere, vacile se fac frumoase și nu slăbesc. Paie mai multe numai așa sunt bune pentru vacile cu lapte, dacă lipsa de albumină, de grăsime, și de materie nutritoare se înlocuiește cu țărțe, cu lături ori cu turte de ulei. Acela care are năpi mulți, așa că poate da unei vaci câte 30 de chilograme pe zi, poate să dea vacilor pac în măsură mai mare. Nutrețurile acele mustoase sunt foarte bune și mijlocesc priirea și a paelor, adică a ierburilor uscate.

Impotriva ruginii bucatelor. Mulți nu iau în socotință pagubele cele mari ce le cășunează rugină, deși ele sunt așa de în-

semnate, că o mare parte a roadelor mucei plugarului se duce în vînt. Nu de mult s'a făcut o socoteală, că câte bucate se pierd prin ruginire. În anul 1896 o pagubă de 10 milioane au avut economii din Ungaria în urma ruginirii grănelor, săcării și a ovșelor. În țeara prusiacă în anul 1891 plugarii au suferit o păgubire de 250 milioane de fl. Pagubele din ținuturile engleze din Australia se socotesc cu 120 milioane de fl. la an. Rugină deși se pare, că e numai de un soi, se deosebesc mai multe soiuri de rugină. Rugină așa numită *Puccinia graminis* are 6 forme, cărora le plac diferite soiuri de bucate. Deschilirea și specializarea asta e foarte de lipsă, ca să o cunoască economul, căci nu e lucru neînsemnat, ca să se știe de pildă că săcarea nu de la apropiatele grăne ruginite s'a ruginit, ci de la ovșele ruginite. De aceea deschilirea grănoaselor să fie lucru de căpetenie pentru econom.

Sunt anumite soiuri de grănc, cari nu se ruginesc ușor și de aceea e de datoria plugarilor, ca să aleagă bucatele de sēmēnță.

Banca centrală. Se știe, că stăpînirea pentru-ca să împedecă băncile Nemaghiarilor, a căror lucrare e cât se poate de cinstită față de cele maghiaro-ovrești, a hotărît întemeierea unei bănci centrale în Budapesta cu un capital de un milion. Se vede însă, că nu se prea îmbulzesc iscălitorii, căci stăpînirea lucră în ruptul capului, ca să se adune un milion. Așa au intervenit la Maiestatea Sa, care s'a îndurat de a iscălit acții în preț de 50 mii de coroane.

O floare uriașă. În cursul unei călătorii de explorație în insula Mindanao (Arhipelagul Filipinelor) un botanist german a descoperit o floare căreia băștinaii i-au dat numele de „Bolo“. Această floare are cinci petale cu o circumferință de trei metri și 50 cm. Cel mai mic buton este mare cât un cap de copol. Coadă ei are o mărime nevăzută. Acest „Bolo“ se înfășoază sub forma unui adevărat buchet de flori acoperind 4 metri 60 centimetri pătrați de suprafață. Botanistul german spune că a cules una din aceste flori, care a cântărit zece kilograme.

Știri economice.

O bună hotărîre. Ministrul de agricultură din România a hotărît, că locuitorii satei, cari vor fi premiați la expoziția ce va fi la Craiova, să primească pe lângă medalii sau premii în bani și o măsură oare-care de sămăntă de luțernă pentru a se putea asfer întinde obiceiul bun și folositor d'a sēmēna luțernă, care s'a dovedit a fi așa de folositoare.

Importul și exportul Franciei. După dările de samă date de către administrația vămilor, de la 1 Ianuarie până la 30 Sept. 1898 importul s'a ridicat la preste 2 miliarde și jumătate.

S'a început tîrgul sēmēnței de trifoi. Atât comercianți indigeni, cât și străini eutrieră țeara și mulți folosindu-se de neornitarea producătorilor, îi plătesc cu un preț mai mic de cum pot să pretindă cu drept cuvînt pe lângă situația de tîrg actuală. Din parte ne aflăm de bine a aduce la cunoștință economilor noștri, ca să nu-și prădăze pe bani puțini productul sēmēnței de trifoi, ci să se adrezeze marelui comerciant de sēmēnțe din Budapesta Mauthner Ödön, să-i trimită lui muștră din productul ce are, pe lângă numirea cantității. Poate fi sigur ori-și-cine, că va căpeta prețul cel mai mare, căci e un lucru cunoscut, că Mauthner avînd o circulație foarte mare, are și lipsă mare de sēmēnță de trifoi și credem, că producătorii își vor afla rezolvare solidă la această firmă.

Piața de bucate a Aradului.

Vremea s'a răcit. In săptămâna asta în...

Negozul de bucate în săptămâna asta a...

Bucate de altmintereni nu s'au prea adus în...

Table with 2 columns: Arad, B-Pesta. Rows for various goods like flour, oil, etc.

Piața Budapestei.

Grâul nou bănățenească s'a vândut de la...

Făină:

Table with 7 columns for flour types and prices.

Târțile fl. 4.75 per 100 Klgr.

Pastăioase:

Table listing various types of cheese and their prices.

Lucernă din 97 cu fl. 37-39, din 1898...

Ōuă: 40 bucăți cu 1 fl., în lăzi de 1440...

Găște (hoară), găște îndopate fl. 4-5.50...

Viței în viață prima s'a vîndut cu 42-...

Pici lucrute. Einsatz-Terzen de la 10-13...

Bursa de mărfați dela 14 Oct. n. 1898.

Table with columns for grain types and prices per 100 chgr.

Table with columns for products, terms, and prices.

Table with columns for products, quality, and prices.

† Miron Romanul.

Imbalsamarea trupului. — Pe catafalca. — Cununiile. — Adresele de condolențe. — Inmormântarea.

După-ce rămășițele pămîntești ale metropolitului Miron au fost imbalsamate de...

Aci au stat până Mercuri la amiazi, după care cosciugul a fost apoi așezat în biserica...

Joi, în ziua înmormîntării, la oarele zece înainte de amiazi s'a făcut slujba în datinată...

Conductul.

După săvîrșirea slujbei conductul funebral a plecat de la reședință înspre biserica...

Conductul a trecut prin strada Măcelarilor, piața mică, piața mare, strada Cismădiciei...

- 1) un cleric îmbrăcat în stichariu negru ducea crucea cea mare neagră; 2) elevii seminariilor câte 4 în rînd, cu profesorii; 3) poporul credincios câte 4 în rînd; 4) preoțimea, câte 4 în rînd; 5) crucea cea de la mormînt, purtată de un cleric îmbrăcat în stichariu negru; 6) corul cîntăreților; 7) doi clerici în stichare negre, purtînd lumini; 8) arhierii și preoții slujitori; 9) carul funebral cu cosciugul; 10) consistorul metropolit și arhidieceșan plenar; reprezentanții diferitelor corporațiuni, și oaspeții după categoria lor.

Cununiile.

Nespuse de multe cununi au fost trimise din toate părțile locuite de Români. Într-edele și a P. S. Sale Eniscopului Meșianu, (cu panglici albe și inscripția: „Preu demnului metropolit, mie bun amic Miron“), a consistorului din Arad, a profesorilor și a elevilor Seminarului aradan.

Adrese de condolențe.

Adrese de condolențe au sosit d'asemenea multe, atît la adresa consistoriului cît și a familiei d-lui Partenie Cosma, a cîrei soție este nepoată de frate a înaltului decedat.

Și-au exprimat condolențe: M. Sa Monarcelul, ministrul de culte Iuliu Wlassies, Episcopii Nicolae Popea și Ioan Meșian, patriarcul de la Carioviț George Brancovici, Metropolitul Arcadie și consistoriul arhieriscopesc al Bucovinei, Tache Ionescu din București, protopopul Aradului Romul Furdul, abatele suprem din Panaholna Ipolit Fehér, directorul seminarial din Arad Hamcea, președintele Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Aradului, comitele suprem din Aiud Zeyk Daniel, Comitetul parochial din Hațeg, președintele Comunității de avere Ilie Curescu din Caransebeș, teologii absoluți și studenți de filosofie în Budapesta; Alexandru, Eugeniu și Zeno Mocsonyi din Capolnaș, Ioan Cav. de Pușcariu din Bran, Georgiu Szerb din Budapesta, Dr. Gáll din Topolovăț, Familia Ignat din Beiuș, Familia Oncu din Arad, președintele tablei reg. din Cluj etc. etc.

Inmormântarea.

După prohodul făcut în biserică, mulțimea de lume a petrecut pe răposatul pînă la cimitir. La înmormîntare au luat parte nu

numai Români sibiieni toți, precum și numeroși din jur și din mari depărtări, dar și foarte mulți Sași, precum și Ungurii de ia direcători mai înalte din Sibiu.

Miron Romanul a fost înmormîntat lângă episcopul Moga, cel din urmă episcop gr. oriental ardelean.

Fie-i țerina ușoară.

NOUȚĂȚI

Arad, 21 Octomvrie n. 1898.

O palmă maghiarisătorilor. Alinaarea neguțătorilor din Ungaria, care în anul acesta s'a ținut la Seghedin, a respins o propunere făcută de către un negustor cu numele Auer Robert, propunere în înțelesul căreia toți negustorii din Ungaria cari au nume străine, să și-le lapede și să ție atele ungurești. Chiar și dîntre neguțătorii jidani au vorbit împotriva maghiarisării numelor precum și împotriva purtării numai în limba maghiară a cărților și scrisorilor comerciale.

Ploi cu fulgere în Octomvrie. Mercuri seara peste Arad și comunele din împrejurime s'a lăsat o puternică ploaie cu fulgere și tunete, cum numai vara se întîmplă. De la Arad povoiul s'a tras spre munți, pricinuind în calea lui și nenorociri. Așa spre pildă în Gurahont, fulgerul a lovit în casa economului Simeon Russu, aprinzînd-o.

Cununie. Dl. Erimia Borchescu, teolog absolut din Borloveni-vichi, și amabila d-șoară Elisaveta Brînzeiu din Orșova, nepoata vrednicului paroch și asesor consistorial Mihail Blidaria din Prilipeț, își va serba cununia Duminecă, la 30 Octomvrie a. c. st. n. 3 oare d. am. în biserica gr.-or. română din Orșova.

Convocare. Convocăm adunarea tuturor învățătorilor români în opidul Ciocova pe Joi în 15/27 Octomvrie a. c., în scopul înființării unui conviect pentru creșterea fiilor de învățători. Ordinea zilei: 1. Discuțiunea ideii fondării conviectului și în consecință. 2. Desbaterea și votarea proiectului de statute. 3. Constituirea provisorie. Apelăm la spriginul tuturor colegilor, cari au bunul simț de a sacrifica pentru soarta și viitorul propriilor familii. Colegii! treziți în voi conștiința dormitîndă și ridicăți sub flamura sîntelor noastre interese familiare. Sus să avem inimile! Comloșul-bănățean, 6/18 Octomvrie 1898.

Iuliu Vuia, Nicolau Popovici, Petru Craiovean inv. B-Comlos; Ioachim Muntean inv. Beha; Ioan Popa inv. Pesac; Petru Baran inv. Nereu; Simeon Faur inv. Chișeteu; Ioan Ciurciu inv. Buzias; Aurel Bădescu inv. Bazos; Ioan Tuducescu inv. emerit și direct. la „Murășana“ R-Lipa; Nicolau Boscăiu inv. Bodești; Vasile Sala inv. Cou; Mihai Vidu inv. Halmagiu; Romul Bortos inv. Ravna; Iosif Anuica inv. Iancăhid; Petru Terențiu inv. Petromani; Emeric Andreescu inv. emerit Timișoara; Constantin Clecan și G. Subu inv. Beregeu; Ioan Roman inv. Seitin; Petru Costin inv. Moroda; Vasile Miron inv. Curtici; Ștefan Alexa inv. Gîlvez.

Medic închis în temniță. Poliția din Pesta a închis în temniță pe doctorul Hegedüs József, care pusese pe pensă o tablă că numai pentru 50 de cruceeri se poate un dinte. Asta în sine n'ar fi păcat, dar purtarea lui față de cei, sau mai bine zis de cele pe cari le dureau măselele, a fost pricina, că l'au băgat la rîcoare. Nu mai puțin ca 36 de fapte păcătoase a săvîrșit medicul Hegedüs față de femeile care i cereau sfatul. O dovadă aceasta despre morală seminției maghiare.

Polițiști sălbatici. În Pesta doi polițiști au băfut pe un biet slovac și pe muierea sa fără ca cestia să fi avut alt păcat, decît, că au fost Slovaci. Slovaceul, într-o zi din luna lui Maiu mergea de la lucru către casă. Pe drum se întîlnește cu doi polițiști. „Unde mergi căne de Slovac ce ești?“ îi răcnii un polițist. Slovaceul întorcîndu-se către soție îi zise: „Polițiștii ăștia așa se

uită după noi, par'că am voi să fugim în America. Polițiștii auzind cuvîntul American au înbățat pe bietul Slovac și pe soția sa, dîndu-i Slovacului îmbrîncit opt pumni. Pe soția sa de asemenea au îmbrîncit-o și tot așa au făcut și cu niște domni, cari s'au rugat, ca să lase în pace pe bieții slovaci.

Lată unde a împins ura nespălatele foi jidovești, cari într'una batjocorese și asmuță împotriva pacnicilor nemaghiari. Polițiștii au fost pedepsiți, unul la 6 săptămîni ear' altul la 2 luni temniță, cum și la darea afară din slujbă.

Foamete în Arad. Nici n'am intrat încă în iarnă și sărăcia printr' Unguri mai acce este atît de mare, că primăria orașului nostru a trebuit să împartă deja 30.000 fl. pentru a scăpa de foamete pe locuitorii mai săraci. Într' cei cari au cerut ajutoare sunt și meșteșugari.

Mort de cîmă. Se știe din Viena că servitorul de spital Barisch a murit de cîmă. E groază mare prin oraș.

Cutremur de pămînt în Dalmația. Se știe din Zara, că Mercuri seara pe la 9 oare și 15 minute s'a simțit acolo cutremur de pămînt, care mai ales în comunele Sinj și Vrpolje a făcut mari pagube.

Carte nouă. Tocmai acum a apărut „Schife din Italia“ de dl. Teodor Bulc. Cartea a apărut în Gherla la tipografia „Aurora“ A. Toloran. Costă 2 coroane.

Un căne (pudel) ca detectiv. Ziarul nemțesc „Strassburger Post“ publică de la un ceritor al său următoarea împărtășire: Ceea-ce vă voi povesti, este un fapt adevărat. Am un căne „pudel“ negru, care s'a dovedit întotdeauna ca foarte deștept și harnic la învățatură. Nu voese că pome-nesc nimic despre sumedenia de producțiuni ce știe să le săvîrșescă, dar o faptă pe care a făcut-o eri, e vrednică de povestit. Nevasta mea de mulți ani cumpăra untul de vacă în bucăți de câte 1/4 chilogram, învăluite în hîrtie. Eri nevasta a dat slujnicei 2 chile de unt să le presare cu sare; treaba aceasta o făcu slujnica într'o cameră de lângă culină, unde într'un colț stă îngrămădită și hîrtia aruncată, cea fără de folos. În această cămară era și cănele uitîndu-se cu ochii sei cei înțelepți la munca slujnicei, pe care ea o isprăvise iute. Nevasta mea era în sufragerie, când deodată se deschide ușa cu șgomot mare, ear' cănele intră avînd în gura un pachetel de aceea cu unt; se apropie cu ochii radioși către dînsa arătîndu-i. Nevasta crezu mai întău, că „pudelui“ și-a luat untul, deși pînă atunci nu fură nici nu „gusta“ din nimica. Dar slujnica earăși se îndeletnicea cu lucru în culină; merge nevasta acolo și o întrebă de întemplantare. Încercîndu-se în răspunsuri, la urma urmelor mărturisii, că pachetelul cu pricina nu-l preserase ci îl ascunse printre hîrtie. Pudel a văzut-o; a desgropat pachetul și l'a adus stăpânei. Lucrul e adevărat din cuvînt în cuvînt.

Posta redacției.

„Soțului“ în Budapesta. Ți-se va răspunde în serisoare. Salutare. Lui „Nici“ de asemenea.

Iulie. Primii. Mulțumiri. Când îi va veni rîndul.

Dlul I. M. Bogșa-M. Fiind la adresa noastră, modestia ne oprește să o publicăm. Vom mai trimite bueros, dacă vă mai trebuie.

ULTIME ȘTIRI

Din Dietă.

Budapesta, 21 Oct.

Polonyi și Horánszky au atacat ca vioiciune guvernul și îndeosebi Polonyi a provocat multe scene șgomotoase. A mai vorbit și clericalul Major. Toți trei au declarat, că vor lupta din resputeri pentru căderea lui Bánffy.

Reichsrathul.

Viena, 21 Oct.

Se vorbește despre disolvarea Sfatului împărătesc.

Azi M. Sa va primi în audiență pe contele Murawiev, ministrul de externe rusese.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Redactor responsabil Ioan Russu Șirianu.

La administrațiunea „Tribunei Poporului“.

se află de vânzare

următoarele cărți pentru școalele populare.

ABC Carte de cetire de Iosif Moldovan, N. Stef etc.	20	cr.
A doua carte de cetire, de mai mulți prietini, Brașov	28	„
Geografia Patriei de Ioan Dariu	25	„
Istoria bisericească	30	„
Ioan Popescu: Carte de cetire II, prelucrată de Dr. Petru Șpan.	30	„
Întâia carte de scriere și cetire pentru învățământul limbei maghiare de Ioan Roman	10	„
Gramatica română de Ioan Petran profesor	15	„
Micul catechis	15	„
Istoria Patriei de Ioan Dariu	25	„
Carte de cetire și deprindere în limba maghiară de Wilhelm Groo	24	„

precum și requisite de scris.

Rugăm deci pe toți domnii învățători a ne onora cu comandele lor pentru anul acesta școlastic.

La ficerea comandelor, cari se vor efectui prompt, sunt rugați a adauga și spesele de porto postal

Administrațiunea „Tribuna Poporului“.

Banca generală de asigurare mutuală.

(30) 72

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Călnad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Szechenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.)
precum și prin agenturile cereuale și speciale.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții.

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.

2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 (trei) luni cu 5¹/₂%.

3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se respălătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut

Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face prin postă și se resolvă cu reintoarcerea ei.

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

20—

SOCIETATE PE ACȚII

121

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“ A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

PLICURI

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funebre

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.